6

580.5
7-4-'52

Bog. arch.

Archief

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE OEEC OP MINISTERIEEL NIVEAU, GEHOUDEN VAN 27 t/m 29 MAART 1952 TE PARIJS.

Deze ministeriele Council-zitting van de O.E.E.C. werd door vrijwel alle delegaties van uitzonderlijk belang geacht voor de toekomst van de Organisatie.

Het laatste jaar was in toenemende mate de indruk verkregen, dat op deze vergadering als het ware zou worden beslist over de vraag, of de O.E.E.C. zou worden gehandhaafd als het centrum van economische samenwerking tussen de Europese landen.

Er zijn verscheidene oorzaken aan te wijzen waarom het probleem van het voortbestaan van de O.E.E.C. zo acuut was geworden.

In de eerste plaats is duidelijk gebleken, dat de aanvankelijke belangrijke werkzaamheid van de O.E.E.C., namelijk de verdeling van Amerikaanse hulp, of in het geheel niet meer zou plaatsvinden, of zou plaatsvinden buiten het kader van de O.E.E.C.

Tevens is gebleken, dat de naast bovengenoemde werkzaamheid belangrijkste resultaten van de werkzaamheden van de O.E.E.C., namelijk de E.B.U. en de vrijmaking van de Europese handel, door de ontwikkeling van de laatste maanden in ernstig gevaar waren gebracht. Door de opeenvolgende Franse en Britse maatregelen op het gebied van de deliberalisatie dreigde het gehele liberalisatie-gebouw te worden ondermijnd, terwijl geen uitzicht bestond hoe de E.B.U., wanneer het daartoe strekkende verdrag op 1 Juli afloopt, aan voldoende fondsen zou moeten komen om haar werkzaamheden met vrucht te blijven voortzetten.

In de derde plaats ontwikkelen zich vormen van economische samenwerking en activiteiten buiten de O.E.E.C. - T.C.C.-exercitie in NATO, Schumanplan, Europees leger en landbouw-integratie -.

In de vierde en zeker niet de laatste plaats was bij vele delegaties het gevoel gerezen, dat met name de Britse houding ten opzichte van de O.E.E.C. hoe langer hoe negatiever werd. Dit kon niet alleen worden gedemonstreerd aan de houding van Engeland ten opzichte van een aantal aan de orde zijnde concrete problemen, maar tevens aan de duidelijke uitspraak van enige Engelse gedelegeerden, dat Londen zich verder van deze vorm van Europese economische samenwerking wenste te distancieren.

Minister Stikker meende, dat thans het ogenblik was gekomen om klaarheid in de situatie te brengen. Een voortgaan langs de afglijdende weg van de laatste maanden zou slechts tot nieuwe desillusies leiden, tot een gedesinteresserdheid van meerdere landen en tot een desintegratie van de staf van het internationale secretariaat.

De Heer Stikker meende deze problemen het beste te kunnen behandelen in een informele bespreking tussen de aan de vergadering deelnemende Ministers, terwijl de agenda, waarop later zal worden teruggekomen, in formele zitting en werd afgewerkt.

© NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/500661

Minister Stikker opende de informele bespreking met een verklaring, waarin hij de oorzaken van de crisis, waarin de O.E.E.C. verkeerde, analyseerde. Hij stelde daarop de vergadering voor de mogelijkheid van het continueren van het O.E.E.C.-werk op drie wijzen.

Men zou het besluit kunnen nemen de O.E.E.C. te beperken tot een discussie-centrum. Naar de mening van Minister Stikker zou dit een hoogst ernstig besluit zijn, dat zou leiden tot een volledige afbraak van het reeds bereikte en dat de meest ernstige gevolgen met zich zou kunnen brengen voor de economische samenwerking tussen de deelnemende landen en de economische situatie in de deelnemende landen.

Men zou een tweede weg kunnen trachten te volgen, namelijk het consolideren van de door de O.E.E.C. bereikte resultaten. Tot de belangrijkste bereikte resultaten rekende Minister Stikker de E.B.U. en de regels omtrent de vrijmaking van de handel. Het was echter vooral gedurende het laatste jaar duidelijk geworden, dat zowel de E.B.U. als de regels omtrent de vrijmaking van de handel gebaseerd waren op bepaalde vooronderstellingen ten aanzien van de economische en monetaire stabiliteit in de deelnemende landen. Zodra bleek, dat deze monetaire en economische stabiliteit in een aantal van de belangrijkste partner-landen verdween, dan was daarmede tevens een grote schade aangebracht aan de E.B.U. en de vrijmaking van de handel. Wanneer men dus niet bereid was om verder te gaan op het gebied van de bemoeienissen van de Organisatie met de interne financiele en economische stabiliteit, dan zou ook de tweede weg niet mogelijk blijken.

Zo bleef naar de mening van de Heer Stikker slechts de derde weg open, welke zou moeten uitsluiten, dat de Organisatie zich of op een platonische wijze of op een te laat moment met de situatie in de verschillende landen zou kunnen bezighouden. De concrete vraag, welke Minister Stikker aan de vergadering stelde, was dan ook, of men bereid zou zijn te accepteren, dat de organisatie zich op een door haar te kiezen moment met waarschuwingen en recommendaties tot de deelnemende landen wendt, wanneer het gemeenschappelijke werk in gevaar zou worden gebracht door in die landen heersende instabiele verhoudingen. Vanzelfsprekend zou de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de financiele stabiliteit bij de nationale regeringen liggen. Een andere oplossing zou in deze Organisatie niet denkbaar zijn, maar wanneer zou blijken, dat aan de gemeenschappelijke belangen schade werd gedaan, dan zou de Organisatie dienen in te grijpen.

Hierna volgde een uitgebreide gedachtenwisseling, waarbij duidelijk bleek, dat door alle vertegenwoordigers, inclusief die van het V.K. aan het voortbestaan van de O.E.E.C. de grootst mogelijke waarde werd gehecht. De Amerikaanse vertegenwoordiger Draper, de Franse Minister Schuman en alle anderen verklaarden dit in ondubbelzinnige bewoordingen. De Kanselier van de Schatkist, Butler, legde een niet zeer concrete, maar wel uitgesproken positieve verklaring af. Hoewel een dergelijke informele bespreking nimmer tot zeer concrete resultaten leidt, bestond aan het einde daarvan toch het gevoel, dat er een algemene goodwill ten aanzien van de O.E.E.C. bestond en dat het mogelijk moest zijn van deze algemene goodwill gebruik makende de Organisatie een nieuwe impuls te geven.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

Thans volgen de belangrijkste punten, welke in de officiele Council-zitting werden behandeld:

1. Toekomst van de Europese Betalings Unie.

Aan de Raad werd voorgelegd een rapport van de Managing Board van de E.B.U. over de werking van de Unie na 30 Juni a.s. (C(52)64). Op dit rapport werd een uitvoerige toelichting gegeven door de Voorzitter van de Board, de Heer Carli. Laatstgenoemde wees daarbij o.m. op de grote betekenis, die de Unie sedert haar bestaan heeft gehad, hetgeen o.m. tot uiting komt in de grote stijging van het volume van het handels- en betalingsverkeer. Een liquidatie van de Unie op dit tijdstip zou desastreuze gevolgen hebben en leiden tot een herleving van het bilateralisme. Niettemin is het noodzakelijk een oplossing te bereiken voor een aantal problemen, wil het mogelijk zijn, dat de Unie haar taak ook na 30 Juni 1952 blijft vervullen. Van de Raad werd gevraagd antwoord te geven op een 4-tal vragen, t.w.:

a. moet de Unie worden voortgezet?
b. hoe kan de interne financiele politiek van de deelnemende landen meer met elkaar in overeenstemming worden gebracht?
c. welke voorzieningen kunnen worden getroffen voor de afdekking van de surplussen van extreme crediteuren?
d. met welk bedrag en op welke wijze kunnen de converteerbare activa van de Unie worden verhoogd?

De discussie over dit punt werd geopend door de gedelegeerde van België, Minister Janssen stelde daarbij op de voorgrond, dat België bereid is volledig mede te werken aan het nastreven van de doeleinden van de O.E.E.C. en in verband daarmede de E.B.U.-overeenkomst verlengd wenst te zien, opdat dit orgaan behulpzaam kan zijn bij het realiseren van de doeleinden, die zijn vastgelegd in de conventie. De Belgische Regering moet echter vaststellen, dat de Unie tot nu toe niet volledig heeft beantwoord aan de verwachtingen, die in haar zijn gesteld. Met name heeft zij een teruggang op het gebied van de liberalisatie niet kunnen voorkomen en anderzijds aan bepaalde landen, en in het bijzonder aan België, een onevenredig grote last opgelegd. De Belgische regering is van oordeel, dat de Unie een instrument dient te zijn van actieve politiek, gericht op de liberalisering van de handel en herstel van de convertabiliteit en derhalve een instrument, dat de economische en financiele onevenwichtigheden van de deelnemende landen corrigeert. Men moet daarbij vrij spel laten aan contractie en expansie, die de normale gevolgen zijn van overschotten en tekorten.

De Minister vervolgde, dat de crediteuren, die de grenzen van hun quotum hebben bereikt, volledig in goud moeten worden betaald, teneinde hen in staat te stellen hun eigen dollar-deficit te dekken. De onmogelijkheid voor de debiteuren om dit te doen, is slechts een aspect van het dollar-tekort van de E.B.U.-landen als geheel, hetwelk zich in de laatste tijden op alarmerende wijze heeft ontwikkeld. Het probleem van het structurele tekort in verhouding tot het dollargebied zou kunnen worden opgelost, doordat:

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

a. de V.S. de deelnemende landen helpen minder in het dollar-gebied te kopen, in het bijzonder doordat zij de vermindering van dollarinvoeren aanvaarden;

b. de V.S. hun aankopen in Europa verhogen door vermindering van invoerbelemmeringen, het effectueren van aankopen in Europa, enz.

c. het tekort van Europa wordt gedekt door kapitaalsbewegingen of door voldoende economische hulp.

Ook een combinatie van deze drie methoden zou mogelijk zijn.

Minister Janssen achtte het van belang, dat de V.S. hun standpunt terzake zouden kenbaar maken. Ten aanzien van de structurele positie van de B.L.E.U. verwacht de Belgische regering, dat hierover vóór 30 Juni a.s. definitieve regelingen zullen worden getroffen. Tenslotte hecht zij het grootste belang aan het vinden van oplossingen voor de navolgende problemen:

a. de versterking van de converteerbare activa van de Unie;

b. het uitwerken van een mechanisme, dat de grootst mogelijke stabiliteit in de interne financien van de deelnemende landen verzekert;

c. het treffen van regelingen vóór 30 Juni a.s. voor de terugbetaling van credieten die boven de quota's zijn verleend;

d. het treffen van regelingen waaronder in de toekomst credieten, die in het kader van de E.B.U. zijn verleend, zullen worden terugbetaald.

De Minister besloot met het doen van de nadrukkelijke mededeling, dat het zijn Regering onmogelijk zal zijn de financiele verplichtingen, welke zij op 19 September 1950 op zich heeft genomen, te verlengen, indien het statuut van de E.B.U. niet is gewijzigd op een wijze, die het mogelijk maakt aan de door hem naar voren gebrachte punten tegemoet te komen.

De gedelegeerde van Luxemburg, Minister Bech, sloot zich bij het Belgische standpunt aan.

De gedelegeerde van Noorwegen, Minister Brofoss, meende dat het antwoord op de vraag, of de Unie dient te worden voortgezet, niet anders dan bevestigend kan zijn. De beantwoording van de drie andere vragen is echter moeilijker. Men dient daarbij op de voorgrond te stellen, dat de Unie een middel is en geen doel. Weliswaar heeft zij geleid tot uitbreiding van het handelsverkeer, doch tegelijkertijd heeft zij door de introductie van het goud in dit stelsel de economische expansie in de deelnemende landen vertraagd. Hij verklaarde dit aldus, dat de deelnemende landen, met het vooruitzicht van goudverliezen, hun toevlucht nemen tot quantitatieve restricties of interne financiele maatregelen, die de uitbreiding van de productie nadelig beinvloeden. De Minister vergeleek het stelsel van de Unie met de gouden standaard, met dit belangrijke verschil echter, dat het door de gewijzigde positie van het Verenigd Koninkrijk thans niet meer mogelijk is uit het driehoeksverkeer dollars te verdienen.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

De debiteuren zijn dientengevolge genoodzaakt hun reserves aan te tasten voor het nakomen van hun goud- en dollarverplichtingen. De stand van deze reserves laat echter niet toe hiermede voort te gaan. Een tekort op de betalingsbalans behoeft echter geen teken te zijn van een ongezonde economie en is dit ook niet, wanneer het invoeroverschot is aangewend voor investeringen. De E.B.U. is echter niet erop berekend, dergelijke tekorten te financieren. Naar zijn mening is het daarom noodzakelijk een instelling in het leven te roepen, die haar taak kan aanvullen, op de wijze waarop de Internationale Bank het Internationale Monetaire Fonds aanvult.

De bepalingen van de E.B.U. zelf dienen zodanig te zijn, dat de debiteuren worden aangemoedigd dollars te verdienen, b.v. door wijziging van de goud-credict-verhouding ten gunste van de eerstgenoemden. Crediteuren zouden daarentegen moeten worden ontmoedigd te trachten goud uit de E.B.U. te verkrijgen, eveneens door wijziging van deze verhouding, doch tevens door te bepalen, dat een deel van hun excedent aan de middelen van de door hem voorgestelde financieringsinstelling zal worden toegevoegd. Hij beval zijn voorstel in de aandacht van de Raad aan.

Voor wat betreft de verhoging van het bedrag van convertibele activa van de Unie merkte Minister Brofoss op, dat de Noorse Regering bereid is dit probleem te bespreken, wanneer zijn hoger genoemd voorstel op een of andere wijze zou worden uitgevoerd, doch niet wanneer de E.B.U. op de huidige basis zou voortgaan, waarbij de landen aannemen, dat zij in het Europese verkeer dollars kunnen verdienen.

Tenslotte wees de Minister op het gevaar teveel de nadruk te leggen op de interne financiele stabiliteit en daarbij de noodzaak van het handhaven van de sociale stabiliteit uit het oog te verliezen; het voeren van een politiek van een hoog en stabiel peil van werkgelegenheid is eveneens een der doelstellingen van de Organisatie.

Het woord was vervolgens aan de gedelegeerde van Nederland, Minister Lieftinck. De Minister ving zijn betoog aan met de opmerking, dat de ervaring van de afgelopen twee jaar heeft doen blijken, dat twee centrale problemen de toekomst van de E.B.U. in gevaar brengen. Met name zijn dit de interne financiele stabiliteit van de deelnemende landen en de positie van de extreme crediteuren.

Hij noemde het jaarlijks onderzoek in de Organisatie naar de intern financiele stabiliteit der deelnemende landen van groot nut en was van mening, dat deze studies dienen te worden voortgezet. Hij bepleitte tevens de Managing Board grotere bevoegdheden te geven voor het onderzoek van de toestand in de deelnemende landen, wanneer de stand van de betalingsbalans daartoe aanleiding geeft.

Sprekende over de extreme crediteuren merkte de Minister op, dat de economische geschiedenis heeft geleerd, dat in elk stelsel, dat is gebaseerd op de vrije beweging van goederen en diensten, extreme crediteuren

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

een gevaarlijk element zijn voor de goede werking van dit stelsel, omdat zij druk uitoefenen op de monetaire reserves van de debiteuren, hetgeen onvermijdelijk tot ernstige repercussies aanleiding geeft. De problemen, die deze crediteuren scheppen zijn slechts op te lossen indien zij de consequenties van hun positie aanvaarden in hun monetaire, handels- en buitenlandse credietpolitiek. Gegeven het feit, dat de O.E.E.C. als een internationaal stelsel, voor wat de monetaire politiek betreft, niet universeel is, is het bepalend of de extreme crediteur een crediteur-positie heeft ten opzichte van de hele wereld, of alleen ten opzichte van de deelnemende landen binnen dit stelsel. Wanneer zij crediteur zijn ten opzichte van de hele wereld, dienen zij een politiek te volgen van interne geldexpansie en de stijging van het interne prijspeil te aanvaarden, resp. hun wisselkoers opnieuw te onderzoeken. Wanneer zij echter slechts crediteur zijn ten opzichte van de deelnemende landen, is het de vraag of redelijkerwijze van hen kan worden verlangd een dergelijke politiek te volgen. In dit geval dient de oplossing veeleer te worden gezocht in een her-orientering van hun buitenlandse handel, gericht op een vermindering van hun surplus ten opzichte van de deelnemende landen, en een vermindering van hun tekort ten opzichte van derde landen. Als tijdelijk hulpmiddel zou credietverlening door deze extreme crediteuren kunnen worden overwogen, doch de mate waarin dit mogelijk is zal afhangen van de omstandigheden van de arbeidsmarkt en in het algemeen of zulk een land braakliggende hulpbronnen heeft of niet. In het geval van de B.L.E.U. heeft deze credietverlening reeds in ruime mate plaatsgehad en reeds aanleiding gegeven tot moeilijkheden voor de schatkist. Om deze reden was de Minister van oordeel, dat de mogelijkheden voor de mobilisering van het verleende crediet ernstig moeten worden onderzocht.

Voortgaande sloot de Minister zich aan bij de pleidooien voor verhoging van de converteerbare activa van de Unie. Hij sprak de hoop uit, dat ook in de toekomst bijdragen van Amerikaanse zijde mogelijk zullen zijn en stelde in dit verband, dat een grote hulp zou zijn, indien de Amerikaanse regering van het Congres de bevoegdheid zou ontvangen uit de economische hulp bedragen toe te wijzen aan centrale instellingen voor het bevorderen van de Europese integratie. Een aanvulling van de converteerbare activa dient echter van beide zijden van de Atlantic te komen. De Nederlandse Regering is bereid hierin bij te dragen.

Ook de gedelegeerde van Frankrijk, Staatssecretaris Gaillard, verklaarde zich hiervan een voorstander. Ofschoon de Unie niet volledig aan de verwachtingen heeft beantwoord, heeft zij niettemin de zware schokken kunnen opvangen. In dit verband hierinnerde hij aan de hulp, die de E.B.U. onlangs aan Frankrijk heeft geboden, waarvoor hij nogmaals de dank van de Franse Regering uitsprak.

Teneinde haar functie te kunnen blijven vervullen, heeft de Unie, zoals uit het rapport van de Managing Board blijkt, behoefte aan aanvullende middelen. De Staatssecretaris suggereerde deze verhoging in beginsel te aanvaarden en de Managing Board op te dragen een nadere

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

studie te maken over het bedrag dat benodigd is en de wijze waarop dit ware te verstrekken. Hij erkende voorts de noodzaak een bevredigende oplossing te bereiken voor de extreme crediteuren, doch meende dat men zich daarbij niet moest laten leiden door een overdreven altruisme, in aanmerking nemende dat de positie zich op korte termijn radicaal kan wijzigen. Onder de huidige omstandigheden vond hij het redelijk een terugbetaling of consolidatie te overwegen van de credieten, die op 30 Juni a.s. zullen uitstaan. De gedelegeerde gaf tenslotte uitdrukking aan de instemming van de Franse Regering inzake de noodzaak van het handhaven van de interne financiele stabiliteit.

De gedelegeerde van het Verenigd Koninkrijk, Mr R.A. Butler, richtte zijn opmerkingen in de eerste plaats op het bedrag, dat nodig is voor de verhoging van de activa van de Unie. Volgens een Britse berekening zou dit wellicht iets lager kunnen zijn dan de cijfers door de Managing Board genoemd. Overigens meende hij aanstonds erop te moeten wijzen, dat zijn Regering geen directe bijdrage aan de Unie in overweging zou kunnen nemen, aangezien zij thans zelf er naar streeft de interne stabiliteit te herstellen. Naar aanleiding van de suggestie inzake een directe hulp door de Amerikaanse Regering merkte de kanselier op, dat het op de weg van laatstgenoemde ligt mede te delen, waartoe zij bereid is. In Europa dient men zich echter te realiseren, dat de grootste bijdrage tot de E.B.U. door de Europese landen zelf dient te worden geleverd en des te meer men hierin slaagt, des te beter dit zal zijn voor het herstel van het evenwicht tussen de dollar- en de non-dollar-wereld. Tot de vrienden aan de overzijde van de Atlantic wenste de kanselier te zeggen, dat in de opvatting van zijn Regering het onmogelijk zou zijn de economische problemen op te lossen, tenzij het geheel van onze wereld als één wordt beschouwd. Het zal ook onmogelijk zijn met bepaalde andere plannen, in het bijzonder wat betreft de defensie, voort te gaan, tenzij het vitale belang van de economische problemen en de noodzaak van het herstel van de solvabiliteit wordt erkend, niet slechts voor de landen individueel, maar voor Europa als geheel.

De kanselier was het eens met Nederland en met Frankrijk, in beginsel te besluiten wat van nu af aan zal worden gedaan. Naar zijn mening zou het mogelijk zijn indirecte bijdragen van de deelnemende landen te overwegen en hij sprak de wens uit, dat het onderzoek daarnaar onverwijld zou aanvangen. Wijzigingen in de goud-crediet-verhouding van de debiteuren zou de Unie aanzienlijk kunnen versterken. Hij waarschuwde echter voor grote wijzigingen, die fundamenteel de gehele basis van de E.B.U. zouden kunnen veranderen en schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de toekomst van de liberalisering. Niettemin zou het mogelijk zijn de goudbetalingen in de eerste tranche van de quota te verhogen.

De kanselier erkende de noodzaak van een zorgvuldig onderzoek naar de positie van de extreme crediteuren. Laatstgenoemden dienen echter te beseffen, dat voor het vinden van een oplossing allen zullen moeten geven en nemen. Hij bepleitte een onderzoek te doen instellen door het Joint Trade and Payments Committee.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

Vervolgens werd het woord gevoerd door de U.S. Special Representative in Europe, de Heer Draper. Hij wees erop, dat de E.B.U. een reële rol heeft gespeeld en een aanzienlijke uitbreiding van het handelsverkeer heeft mogelijk gemaakt. Algemeen wordt ook erkend, dat het gewenst en noodzakelijk is, dat zij haar functie blijft vervullen en men niet terugkeert tot het bilateralisme.

Uit de discussie, die is gevoerd, concludeerde de Heer Draper, dat men algemeen van oordeel is, dat de converteerbare activa van de Unie moeten worden verhoogd, doch dat men rekent op de hulp van Sinterklaas om deze te verkrijgen. Hij achtte het in verband daarmede noodzakelijk de positie van zijn Regering in dit opzicht duidelijk te maken, op gevaar af onaangenaam te worden. Hij bracht in herinnering, dat de V.S. een omvangrijke bijdrage heeft geleverd in het grondkapitaal van de Unie. Daarnaast is speciale hulp verleend aan enkele landen, welke per 30 Juni a.s. zal zijn opgelopen tot ongeveer 180 millioen dollar. Hiervan zal ongeveer 100 millioen aan de Unie toevloeien. Wanneer, zoals de Managing Board zegt, in totaal ongeveer 200 millioen dollar nodig is, moet worden geconcludeerd dat de V.S. reeds een meer dan proportionele bijdrage hebben geleverd. M.S.A. zal ook in de toekomst voortgaan speciale hulp te verlenen aan bepaalde landen, wanneer daartoe aanleiding bestaat. Voor de verhoging van de middelen van de Unie dienen echter naar zijn mening de deelnemende landen zelf zorg te dragen.

Naar aanleiding van het betoog van de gedelegeerde van België merkte de Heer Draper op, dat hij inderdaad aanleiding ziet een systeem uit te werken, waarbij wordt voorkomen, dat bepaalde landen ongelimiteerd crediet verlenen. Hij was het echter met de Heer Butler eens, dat dit een kwestie is van geven en nemen. Uit dit betoog kreeg hij tevens de indruk, dat Minister Janssen de V.S. verantwoordelijk stelde voor het bestaan van het dollartekort. Hij meende echter niet te kunnen aannemen, dat deze gedelegeerde daarmede zou willen zeggen, dat dit probleem door de V.S. alleen dient te worden opgelost: men dient hiervoor een reeks onderwerpen te bestuderen, incl. de liberalisatie van de handel en het vraagstuk van de betaling. De Heer Draper besloot dit gedeelte van zijn verklaring met de opmerking, dat de V.S. gaarne bereid zijn hun technische medewerking te verlenen voor het vinden van een oplossing voor de moeilijkheden, waarvoor de E.B.U. zich ziet gesteld, doch hij herhaalde dat men daarbij diende uit te gaan van de gedachte, dat behoudens speciale hulp aan bepaalde landen, geen bijdrage van U.S.A. kan worden verwacht.

De Heer Draper deed vervolgens enkele mededelingen over de Congres-behandeling van het Foreign Aid Programme. Het bleek daarbij, dat de vragen in de commissies van de Senaat en het Huis van Afgevaardigden veel meer geconcentreerd waren op de voorgestelde militaire hulp dan op de economische hulp. De pleitbezorgers hebben daartegen aangevoerd, dat het vraagstuk van de herbewapening en de defensie van Europa niet op zich zelf staat, doch een onderdeel vormt van het gehele vraagstuk van de levensvatbaarheid van Europa. Hij hoopte, dat deze argumenten overtuigend zullen zijn.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

De Heer Draper besloot met te erkennen, dat de Europese problemen momenteel ernstig zijn, doch voegde eraan toe, dat wanneer men terugdenkt aan de situatie, zoals deze vijf jaar geleden was en de vorderingen, die sedertdien zijn gemaakt, de verwachting is gewettigd, dat ook deze moeilijkheden zullen worden overwonnen, wanneer zij op even krachtige wijze worden aangepakt.

De gedelegeerde van België bracht in herinnering, dat hij in een eerder stadium de drie mogelijkheden had opgesomd voor de oplossing van het dollarvraagstuk en nodigde de gedelegeerde van de V.S. uit hierover te willen nadenken en te zijner tijd te willen mededelen aan welke methode de Amerikaanse Regering de voorkeur geeft. De Heer Draper verklaarde zich hiertoe bereid.

Ook de vertegenwoordigers van de andere landen voerden in positieve zin het woord over de toekomst van de E.B.U.

De discussie over de toekomst van de E.B.U. werd hiermede gesloten. De Voorzitter constateerde, dat er unanimiteit bestond over de wenselijkheid de Unie na 30 Juni voort te zetten. Voor wat betreft de vraag hoe de interne financiele politiek van de deelnemende landen op de beste wijze met elkaar in overeenstemming kan worden gebracht, werd van Amerikaanse zijde een ontwerp-besluit ingediend. Dit wordt hieronder behandeld. De Voorzitter suggereerde de beide andere punten, t.w. de voorzieningen voor de afdekking van de surplussen van de extreme crediteuren en de verhoging van de converteerbare activa van de Unie, voor verdere studie naar de Managing Board te verwijzen.

Voor wat betreft de voortzetting van de Unie merkte de gedelegeerde van België op, dat België weliswaar in beginsel hiermede accoord was, doch zijn definitieve goedkeuring moest voorbehouden, omdat deze afhankelijk is van de voorwaarden, waaronder de voortzetting zal geschieden.

Op voorstel van de Secretaris-Generaal werd besloten in de notulen vast te leggen, dat de Managing Board opdracht krijgt:

a. de schatting van het bedrag, waarmede de converteerbare activa van de Unie ware te verhogen, opnieuw te overwegen;

b. preciese voorstellen te doen voor de afwikkeling van de positie van bepaalde crediteuren;

c. voorstellen te doen voor de verhoging van de converteerbare activa van de Unie, rekening houdende met de opmerkingen die in deze vergadering zijn gemaakt.

Deze voorstellen zullen uiterlijk 30 April a.s. door het Joint Trade and Payments Committee worden onderzocht en uiterlijk 15 Mei a.s. aan de Raad worden voorgelegd.

De Secretaris-Generaal werd gemachtigd een voor dit doel bewerkte tekst van het rapport van de Managing Board aan de pers te verstrekken.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

2. Verrekening van de surplussen van de B.L.E.U. in de E.B.U. over de periode April, Mei, Juni 1952.

Aan de Raad werd voorgelegd een rapport van de Managing Board over de verrekening van surplussen van de B.L.E.U. in de E.B.U. over de periode April, Mei, Juni 1952 (C(52)66), zomede een ontwerp-besluit van de Raad, teneinde uitvoering te geven aan de voorstellen van de Board (C(52)72). In grote lijnen komt de regeling erop neer, dat België over deze periode van de Unie goudbetalingen zal ontvangen tot een bedrag van ten hoogste 80 millioen rekeneenheden.

De gedelegeerde van België, Minister Janssen, deelde mede dat zijn regering deze regeling aanvaardt in een geest van verzoening, ofschoon zij haar niet billijk acht. Zij houdt n.l. geen rekening met de grote offers, die België reeds ten bate van de Unie heeft gebracht. Ter illustratie wees hij erop, dat het verrekeningssurplus van de B.L.E.U. per eind Maart a.s. 767 millioen rekeneenheden zal bedragen, hetgeen ongeveer 100 millioen rekeneenheden meer is dan het dubbele van haar quotum. Van dit bedrag zijn 428 millioen rekeneenheden gefinancierd door crediet van de B.L.E.U. Slechts hierdoor is het mogelijk geweest, dat de E.B.U. haar functie bleef vervullen ten bate van de overige deelnemende landen. België heeft tevergeefs aangedrongen op een gunstiger goud/crediet-verhouding. De Minister noemde het onbegrijpelijk, dat terwijl de B.L.E.U. steeds haar volle medewerking aan de O.E.E.C. heeft verleend, zij op haar beurt geen begrip vindt, wanneer haar eigen belangen in het geding zijn. De voorgestelde goudbetalingen zijn niet voldoende ter dekking van het dollar-deficit van de B.L.E.U. In verband hiermede heeft zij zich genoodzaakt gezien een dollarlening te sluiten tegen hoge rente en met de verplichting tot terugbetaling, hetgeen een paradoxale situatie schept. De Minister achtte het voorts niet terecht, dat voortdurend aanmerking wordt gemaakt op de invoer van de B.L.E.U. uit het dollargebied. Nadat hij nog aan de hand van enkele cijfers had geïllustreerd wat het crediet-bedrag betekent in verhouding tot het nationale budget, het nationale inkomen, enz., besloot hij met de mededeling, dat de B.L.E.U. de regeling slechts aanvaardt om de werking van de E.B.U. tot 30 Juni a.s. niet in gevaar te brengen. Na die datum zal het echter niet mogelijk zijn voort te gaan met het verlenen van credieten.

Deze uiteenzetting werd voor kennisgeving aangenomen;
./. het ontwerp-besluit werd goedgekeurd (bijlage I).

3. International Materials Conference.

Het besluit van de Council wordt hierbij als bijlage
./. II bijgevoegd.

4. Uitvoering van de verklaring van de Ministers van 29 Augustus 1951 over de expansie van de productie.

Na uitvoerige gedachtenwisseling werd de daarop betrekking hebbende resolutie aangenomen, welke als bij-
./. lage III is bijgevoegd.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

5. Verhoging kolenproductie.

Aan de Raad werd voorgelegd het rapport van de ministeriele kolengroep over de verhoging van de kolenproductie (C(52)70), dat werd uitgebracht in uitvoering van de opdracht van de Raad van 11 Januari 1952.

Ter toelichting deelde Minister Stikker, die als Voorzitter van de Groep had gefungeerd, mede, dat dit rapport het eerste is van een serie rapporten, die met tussenpozen van 3 à 4 maanden zullen verschijnen. De Minister bracht in herinnering, dat de speciale werkgroep voor kolen in haar studie over de kolensituatie, die ongeveer 4 maanden geleden werd ondernomen, tot de conclusie kwam, dat West-Europa in 1956 nog een tekort zal hebben van 25 à 35 millioen ton kolen, tenzij bijzondere maatregelen zouden worden getroffen om hierin te voorzien. Een aantal van deze maatregelen waren verwerkt in een reeks aanbevelingen, die door de Raad aan de deelnemende landen waren gericht. Bij onderzoek in de ministeriele Kolengroep bleek, dat aan deze aanbevelingen reeds een begin van uitvoering was gegeven, waardoor de Ministers de verwachting konden uitspreken, dat wanneer de huidige ontwikkeling zou aanhouden, de Europese productie in 1954 voldoende zal zijn voor het dekken van de behoeften. De voornaamste bijdrage hiertoe dient te worden geleverd door de grote productie-landen, ofschoon ook voor de kleinere producenten een taak is weggelegd. In een ontwerp-aanbeveling, die aan de Raad werd voorgelegd (C(52)71) wordt een aantal maatregelen gesuggereerd om het gestelde doel te bereiken.

De gedelegeerde van Denemarken, Minister Rytter, merkte op, dat de conclusie van de groep sterk is beinvloed door het feit, dat de consumptie-behoeften thans lager zijn gesteld dan enkele maanden geleden. Hij sprak de wens uit, dat in het volgende rapport aan dit punt de nodige aandacht zal worden gewijd. De Directeur van de technische afdeling van het Secretariaat, de Heer Gueronik, bevestigde, dat de stijging van de consumptie lager was geraamd dan aanvankelijk was gebeurd. De voornaamste reden om te concluderen tot een overbrugging van het tekort is echter, dat de productie naar verwachting in nog sterkere mate zal stijgen.

De Heer Porter deelde mede, dat zijn Regering met grote belangstelling het werk van de Ministeriele Groep heeft gevolgd. De conclusies noemde hij bemoedigend. De schattingen zijn echter conservatief, zodat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat Europa eerder dan in 1954 zelf in zijn kolenbehoeften zal kunnen voorzien. De Organisatie is, aldus de Heer Porter, grote dank verschuldigd aan Minister Stikker over het feit, dat hij, ondanks zijn drukke werkzaamheden, persoonlijk leiding aan deze groep heeft willen geven. Het rapport is voorts een rechtvaardiging van de unieke diensten, die de Organisatie aan de Europese economische samenwerking kan leveren.

Sir Arthur Salter sloot zich aan bij de woorden van waardering, die door de Heer Porter waren uitgesproken. Hij voegde hieraan toe, dat H.M.'s Regering het geheel eens is met de ontwerp-aanbeveling en al het mogelijke zal doen hieraan uitvoering te geven.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

De ontwerp-aanbeveling werd vervolgens goedgekeurd.
./. De tekst is als bijlage IV aan dit verslag gehecht.

6. Toekomstige werkzaamheden van de Organisatie.

Aan de Raad werd voorgelegd het rapport van een werkgroep, die tot taak had een onderzoek in te stellen naar de werkzaamheden van de Organisatie in het heden en in de toekomst (C(52)74). De werkgroep heeft zich bij haar onderzoek laten leiden door de gedachte, dat de Organisatie in staat moet zijn haar werkzaamheden op doeltreffende wijze uit te voeren, doch tevens dat op de uitgaven zoveel mogelijk moet worden bezuinigd. De voornaamste conclusies in dit rapport zijn de volgende:

a. de centrale activiteiten van de Organisatie zijn de liberalisering van het handels- en betalingsverkeer in ruime zin, waarmede de interne financiele stabiliteit en de expansie van de productie in nauw verband staan;

b. onder de huidige omstandigheden kunnen deze werkzaamheden in het fiscale jaar 1952/53 worden uitgevoerd met bruto besparingen van ongeveer 509 millioen francs, op een geschat budget van 1600 millioen francs voor het jaar 1951/52;

c. enkele wijzigingen in de structuur van de technische commissies zijn mogelijk;

d. een werkgroep ware in te stellen, die een verder onderzoek zal doen naar de structuur van de technische commissies.

Over dit rapport was tijdens een informele vergadering van de Ministers reeds uitvoerig van gedachten gewisseld. In verband hiermede werd in de Raadsvergadering hierover niet gediscussieerd.

Slechts de Secretaris-Generaal voelde zich geroepen de aandacht van de Raad te vestigen op de consequenties van de vermindering van het personeel en de credieten, die hij overigens zeer redelijk achtte. Deze maatregelen noodzaken volgens de Heer Marjolin tot een geestesgesteldheid bij de technische commissies, die is gericht op vereenvoudiging van haar werkmethoden; het aantal werkgroepen, dat zij instellen, zomede de frequentie van haar vergaderingen dienen te worden beperkt. Voorts zullen delegaties in de toekomst bepaalde faciliteiten missen, die haar tot heden toe werden verleend. Tenslotte is de reductie slechts mogelijk geweest door de vermindering van de werkzaamheden van de Organisatie die in de afgelopen maanden plaats had. Het budget laat echter in het geheel geen veiligheidsmarge voor het opvangen van uitbreidingen in de toekomst. Indien deze zouden plaatshebben, of wanneer zou blijken, dat de reductie te radicaal is geweest, zal hij zich genoodzaakt zien aanvullende credieten te vragen.

Nadat de gedelegeerden van het Verenigd Koninkrijk en de V.S. gewezen hadden op het belang de werkzaamheden van de O.E.E.C. voort te zetten, hechtte de Raad zijn goedkeuring aan het ontwerp-besluit inzake deze werk-
./. zaamheden. De tekst van dit besluit is als bijlage V aan dit verslag gehecht (C(52)76).

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

Op voorstel van de gedelegeerde van Denemarken besloot de Raad, overeenkomstig de suggestie van de speciale werkgroep, een nieuwe werkgroep in het leven te roepen, die tot taak heeft de structuur van de technische commissies nader te onderzoeken. Over de samenstelling en het mandaat zal het Executive Committee voorstellen doen.

Het aannemen van deze resolutie is van groot belang, aangezien werd gevreesd, dat de Engelsen de voorgestelde bezuinigingen niet voldoende zouden achten. De politieke druk, welke op de Engelsen ten aanzien van hun houding ten opzichte van de O.E.E.C. is uitgeoefend, heeft zeker tot resultaat gehad, dat zij thans een conciliantere houding ten aanzien van de bezuinigingen in de O.E.E.C. hebben aangenomen.

7. Interne financiele stabiliteit.

Over dit onderwerp werd de Raad een ontwerp-besluit voorgelegd, dat door de Secretaris-Generaal was uitgewerkt op basis van een Belgisch en Amerikaans voorstel. Het betreft hier een nadere uitwerking van de ideeën, welke door Minister Stikker in de informele bespreking werden geponeerd en waarover hierboven uitvoerig werd gerapporteerd. Het ontwerp werd zonder discussie goedgekeurd. Het is als bijlage VI aan dit verslag gehecht.

./.

8. Liberalisering van de handel.

Aan de Raad werden voorgelegd het rapport van de speciale zitting van het Trade Committee (C(52)54, 1st Rev.), zomede een memorandum van de Secretaris-Generaal (C(52)73) over de liberalisering van de handel. Het rapport werd toegelicht door de Voorzitter van het Trade Committee op hoog niveau, de Heer Charpentier (Frankrijk), die mededeelde, dat de Commissie niet vermocht tot overeenstemming te komen over de regels, die zullen gelden voor de gemeenschappelijke liberaliseringsmaatregelen. Daarentegen werd unaniem de wenselijkheid erkend van de instelling van een Steering Board for Trade, naar het voorbeeld van de Managing Board van de E.B.U.

De Secretaris-Generaal voegde hieraan toe, dat hij in een poging het bereiken van overeenstemming te bevorderen, een memorandum had opgesteld. In verband met het late uur stelde hij echter voor dit memorandum niet te bespreken, doch de discussie te concentreren op een ontwerp-besluit over de liberalisering, dat door enkele delegaties was ingediend. Dit besluit voorziet in de instelling van de Steering Board for Trade, wiens mandaat en samenstelling nader zouden worden uitgewerkt. Volgens het ontwerp zou de Board zich bezighouden met alle vraagstukken van handelspolitiek, die voor de Organisatie van belang zijn en de Raad rapport moeten uitbrengen over de vorderingen, die zijn gemaakt met de liberalisering van de handel incl. de gemeenschappelijke liberaliseringsmaatregelen. De Raad op niveau van ambtenaren zal een datum vaststellen voor de indiening van dit rapport, zodat dit tegelijk met de rapporten over de toekomst van de E.B.U. kan worden besproken.

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

De gedelegeerde van Zweden, Minister Hammerskjøld, zag dit voorstel niet als een compromis, doch als een realistische benadering van het probleem, waaraan hij zijn volledige steun gaf. Hij wees erop, dat door de opdracht aan de Steering Board het gehele vraagstuk van de liberalisering opnieuw zal worden overwogen. Naar zijn mening mag dit echter geen verontschuldiging zijn voor de deelnemende landen om zich aan de liberalisering te onttrekken. Daarentegen moet wel de beslissing over de common list als tijdelijk opgeschort dienen te worden beschouwd. Deze opvatting werd gedeeld door de gedelegeerde van Denemarken. Minister Rytter bracht in herinnering, dat het besluit van de common list indertijd was aanvaard in de veronderstelling, dat de lijst zou worden uitgebreid en meer gebalanceerd zou worden gemaakt. Ook de gedelegeerde van Noorwegen sprak in deze zin.

Deze opvatting werd echter nadrukkelijk bestreden door de Secretaris-Generaal. De Heer Marjolin wees erop, dat het besluit inzake de common list met algemene stemmen is goedgekeurd en dit slechts kan worden herroepen of de werking worden opgeschort door een nieuw besluit, dat eveneens met algemene stemmen moet worden aangenomen. Ook de gedelegeerde van Zwitserland kantte zich tegen de opvatting van de Scandinavische delegaties; naar zijn mening kan een bestaand besluit slechts worden gewijzigd overeenkomstig de door de Organisatie vastgestelde regels.

Op voorstel van de Secretaris-Generaal verklaarden deze delegaties zich bereid niet te insisteren op het overnemen van hun interpretaties door de Raad, doch genoegen te nemen met het vastleggen van hun opvatting in de notulen.

De gedelegeerde van Frankrijk betuigde zijn instemming met het ontwerp-besluit. Hij voegde hieraan toe, dat zijn land door omstandigheden zich genoodzaakt heeft gezien tijdelijk op de liberalisering terug te komen. De Franse Regering blijft echter de grootst mogelijke betekenis hechten aan de voortzetting van de liberalisering en hoopt zo spoedig mogelijk opnieuw aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

Ook de gedelegeerde van het Verenigd Koninkrijk sprak van een wijs besluit. Sprekende over de positie van zijn eigen land merkte Sir Arthur Salter op, dat het Verenigd Koninkrijk met tegenzin en door betalingsbalansmoeilijkheden gedwongen zijn liberalisering heeft moeten terugtrekken. Dit is echter een noodmaatregel geweest, die zodra dit mogelijk is, ongedaan zal worden gemaakt.

De gedelegeerde van Nederland, Minister Lieftinck, deelde mede, dat Nederland bereid is het ontwerp-besluit goed te keuren, ofschoon de voorkeur eraan zou zijn gegeven, dat dit meer was gesteld in de zin van de voorstellen die zijn gedaan op blz. 7 van het memorandum van de Secretaris-Generaal over de liberalisering van de handel. Op dit ogenblik wilde hij echter niet op wijzigingen aandringen. De Minister voelde zich niettemin gedwongen de nadruk erop te leggen, dat naar Nederlandse mening de formule, dat de Steering Board alle problemen

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708

van handelspolitiek, die voor de Organisatie van belang zijn, zal onderzoeken, alle belemmeringen op de uitbreiding van de handel omvat, genoemd in de conventie, incl. het tariefprobleem.

Het ontwerp werd vervolgens goedgekeurd. De tekst
./. is als bijlage VII aan dit verslag gehecht.

(Hierbij moge nog worden verwezen naar de nota, welke op 17 Maart 1952 onder no. 25614 over dit onderwerp aan de R.E.A. werd gezonden).

9. Jaarlijkse bestudering van de economische situatie van de deelnemende landen, de V.S. en Canada.

Een resolutie ten opzichte hiervan werd door de Amerikanen geintroduceerd. De tekst, welke werd aan-
./. genomen, is als bijlage VIII aan dit verslag toegevoegd. Ogenschijnlijk betreft het hier een van de normale werkzaamheden van de Organisatie, doch het is duidelijk, dat de Amerikanen hiermede een bijzondere bedoeling hebben gehad ten aanzien van de verhouding NATO-OEEC. Het is onmiskenbaar de Amerikaanse bedoeling om het economische voorbereidende werk van de jaarlijkse NATO-exercitie, zoals dit laatstelijk heeft plaats gevonden in het kader van de T.C.C., te doen prepareren in OEEC-verband. Zonder dit uitdrukkelijk te noemen, is hiermede een belangrijke stap gezet in de consolidatie van de verhouding tussen O.E.E.C. en N.A.T.O.

De Britse vertegenwoordigers hebben deze resolutie geaccepteerd, doch het is te verwachten, dat zij hierop in NATO-verband zullen terugkomen. Het lijkt daarom gewenst, dat de Nederlandse vertegenwoordigers er scherp op toezien, dat langs andere wegen in de N.A.T.O. niet wederom een economisch apparaat wordt opgebouwd, dat deze werkzaamheden zou dupliceren. Wanneer deze kwestie verder uitgewerkt zal worden, zal hierover nog nader worden gerapporteerd.

10. Datum volgende vergadering.

De volgende vergadering van de Raad op Ministerieel niveau werd voorlopig vastgesteld op 15 Mei a.s.

Bureau van de Regeringscommissaris
voor het Economische en Militaire
Hulpprogramma.

's-Gravenhage, 4-4-52

S-98-202-80-4-'52

NA, 2.03.01 (Arch. AZ/KMP) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2708